

Galicia in 1907–1911rr. Ddetermines and main activities of Ukrainian Galicia ambassadors in Vienna Parliament. The role of Ukrainian parliamentary representation in the development of the national movement, the election campaign and practice of Parliament in Vienna ukrainian issue.

Key words: Austrian parliament, elections, activities, Galicia, Vienna.

УДК 94:32(477:438)

Ольга Білобровець

ВІДОЗВА ТИМЧАСОВОГО УРЯДУ ДО ПОЛЯКІВ 1917 Р. У ПОЛЬСЬКІЙ СУСПІЛЬНІЙ ДУМЦІ В УКРАЇНІ

У статті проаналізовано публічну реакцію польського суспільства в Україні і за її межами на події російської буржуазно-демократичної революції 1917 р. і відозву Тимчасового уряду до поляків про забезпечення прав польського народу на незалежність і об'єднання усіх земель з виходом до моря. Польські політичні і громадські діячі, публіцисти, представляли на зібраннях, у пресі основні напрямки суспільної думки: національний, демократичний і соціалістичний, незважаючи на міжпартійну боротьбу, загалом підтримали російські демократичні сили, зміну влади і позитивно сприйняли відозву до польського народу, сподіваючись на реалізацію національних прагнень незалежної і об'єднаної держави.

Ключові слова: Лютнева революція, відозва до поляків, суспільна думка, Тимчасовий уряд, Україна.

Реалізація національних ідей, у яких втілені прагнення народу, найчастіше відбувається у кризові, переломні моменти історії. Революційні події лютого 1917 р. в Російській імперії стали черговим поворотним етапом в долі польського народу. Відозва Тимчасового уряду від 17 березня 1917 р. про надання права польському народу на незалежність і об'єднання усіх польських земель, викликала бурхливу реакцію польських політичних кіл і громадськості, сподівання на реалізацію відновлення польської державності, активізацію польського суспільно-політичного життя.

Вивченням революційних подій 1917 р. в Росії і їх впливу на польське громадсько-політичне життя займались польські, російські й українські історики. Найбільш повно участь поляків в революції 1917 р. досліджено у працях В. Найдус [1], Й. Зелінського [2], А. Манусевича [3]. Активізацію польського суспільно-політичного життя під впливом революції вивчали Я. Калакура [4], Д. Тарасюк [5], М. Потапенко [6] та ін.

Завданням цієї статті є з'ясування публічної реакції польського суспільства на революційну зміну влади і на відозву Тимчасового уряду до поляків від 17 березня 1917 р., виражену політичними лідерами, громадськими активістами, публіцистами в Україні і за її межами та врахування її практичній діяльності.

Крім величезних кривавих втрат і руйнації, Перша світова війна змінила долю польського народу, давши йому надію на реалізацію національного визволення. На початку війни в Росії таким об'єднуючим весь польський народ актом стала відозва верховного головнокомандуючого, великого князя Миколи Миколайовича, яка оголошувала польський народ «вільним у своїй вірі, мові і самоуправлінні». Будучи фактично декларацією, висловленою однією з офіційних, але не перших осіб, відозва давала полякам надію на впровадження автономії для поляків в межах Російської імперії і об'єднання всіх польських земель.

Подальший хід війни, окупація Німеччиною польських земель і проголошення незалежності Королівства Польського змінили ситуацію з вирішення польського питання. Розчарування польського суспільства через невиконання обіцянок російською владою реалізації автономії привело до утвердження думки щодо необхідності незалежності Польщі. Визначальним пунктом стало падіння царату і утвердження нової демократичної влади. Обережно до цієї події поставились представники національного напрямку (народові демократи), які раніше активно підтримували владні російські кола у вирішенні польського питання. Однак, відразу після вітальних заяв демократів вони висловили сподівання, що поляки зможуть скористатися з цих подій.

У популярній польській газеті «Dziennik Kijowski», яка була виразником інтересів національного табору (народових демократів, ендеків) у Києві, в статті головного редактора Е. Пашковського зазначалося, що «поляки стали свідками першого акту фактичної реалізації тих засад, які на початку Великої війни, як гасла, були написані на бойових прапорах, які стирали світові держави» [7, s. 1]. Він порівнював революцію із вулканом, який відкрив свої нетрі. І не всі гасла, які кидалися для свободи народів, були щирими, і не в кожному акті були наміри їх дотримання, сподіваючись, що вулкан можна загасити. Польща, яка в міжнародному кодексі не

мала власної держави, «в казематах ув'язнених народів займала павільйон, який найбільш охороняється». Революція дала сподівання, що проголошений акт буде виконаний [7, с. 1].

Рішучу підтримку визвольному руху в Росії висловили представники демократичного табору. «Dziennik Kijowski» знайомив читачів з позицією поляків у Петрограді й Москві щодо революційних подій. У передруку матеріалу газети «Echo Polskie» у Москві, яка була виразником поглядів демократичного табору, писалось що «це поворотний і епохальний момент не тільки в долі Росії і Польщі, але і всього світу і він стане, врешті, війною за свободу народів». Розміщено також відозву лідера демократичного напрямку у Москві, голови ради з'їздів А. Ледніцького до земляків, який закликав «зберігати такт гостя по відношенню до доброзичливого господаря, підтримати російський народ доброю волею і бути корисним йому» [8, с.1].

У московському польському виданні «Gazeta Polska», що представляла інтереси національно налаштованих польських кіл акцент робився на тому, що «нинішні події можуть стати вирішальним чинником у перемозі над Німеччиною, а значить і в об'єднанні польських земель». Висловлювалось сподівання, що прийшло розуміння про необхідність існування незалежної Польщі і що на перешкоді більше не буде стояти чорне марення минулого, пов'язане із заданими польському народові кривдами [8, с. 1].

Звістка про події в Росії викликала бурхливу реакцію у Королівстві Польському. Політичні кола відзначили, що переворот в Росії не може залишитись без наслідків для подальшої долі польської політики. Всупереч сум'яттям, які викликала ця подія у владних польських колах, депутат Тимчасової ради стану у Варшаві С. Студніцький виступив з промовою, в якій висловив переконання, що триумф революції буде нетривалим і тому не можна послаблювати роботу зі створення польської армії, яка б могла вести боротьбу з реакційною Росією [9, с. 1].

Під тиском демократичних елементів і революційних подій, поширення ідей свободи народів і їх права на самовизначення Тимчасовий уряд 17 березня 1917 р. звернувся до польського народу з відозвою, в якій оголошується право польського народу на незалежність, об'єднання усіх польських земель і виконання цього завдання у подальшому ході війни. Напередодні прийняття цього документу проводились зібрання польських політичних сил демократичного напрямку і переговори з метою вироблення спільного плану. Напередодні на засідання Петроградської ради, що мала розглядати питання про втілення в життя ідеї свободи народів, прибула польська делегація, до складу якої увійшли: Рудольф Скубінський (ППС-фракція), Станіслав Будкевич і Стефан Філіпковський (ППС-лівиця), Бернард Мандельбаум і Ян Здоховіч (соціал-демократи), Стефан Міцкевич і Бабяньський (ПКД) з висловленням позиції польської сторони. Після наступних розмов керівника демократичного табору А. Ледніцького з О. Керенським, П. Мілюковим, Кокошкіним була підготовлена і оголошена урядова відозва до поляків, яка була надрукована в російських і польських газетах «Дженнік Петроградський», «Справа польська» та ін. [10]. Польські політичні сили усіх напрямків – національного, демократичного і соціалістичного в усіх найбільших осередках польського життя в Росії відразу відреагували на цей маніфест уряду, який також статусу офіційного документу не мав. Практично всі політичні сили і громадськість сприйняли його позитивно.

У Києві з перших днів березня 1917 р. у Києві утворено Польський виконавчий комітет (далі – ПВК), який об'єднував представників різних політичних напрямків і презентував інтереси польського населення в Україні. Після проголошення відозви до поляків делегація ПВК на чолі з Й. Бартошевичем і головою представництва Центрального громадянського комітету (далі – ЦГК) у Києві М. Коссаковським, відвідали Київську міську раду, як представників Тимчасового уряду в Україні з тим, щоб привітати новий уряд Росії, який видав відозву до поляків [11, с. 2]. Також делегація ПКВ разом з представниками інших польських організацій Національного комітету, Демократичного комітету та представників польської громадськості відвідали голову Ради міністрів кн. Г. Львова й інших міністрів з вираженням почуття вдячності за прийняття акту. Делегацію Польського Виконавчого Комітету на Русі очолював Е. Пашковський [5].

Великого значення акту для поляків надав автор у статті «Наші справи» у газеті «Dziennik Kijowski» під псевдонімом «Stały». Він відзначив, що еволюція російської політичної думки щодо польської справи не могла заспокоїтись на проекті Кокошкіна і на вирішенні цього питання центральними державами. Прокламація Петроградської ради робітничих і солдатських депутатів щодо свободи польського народу повинна була знайти відгук у Тимчасового уряду і тому 17 квітня 1917 р. Тимчасовий уряд, що зосередив усю повноту влади видав історичну відозву до поляків, яка закінчувалася словами: «за вашу і нашу свободу».

Автор впевнений, що триумф слов'янської ідеї має великі шанси для успіху. Однак, він відзначив, що визначний акт має декларативний характер, а не законодавчий, тому його реалізація буде залежати від форми і змісту наступного документу, а також від волі і прагнень польського народу. Визначне значення відозви полягає ще й у тому, вказує автор, що росіяни також визнали міжнародний характер польської справи. «Для того, щоб відозва з'явилася, треба було відбутися

революції – не тільки політичній, по відношенню до свого колишнього устрою, а також революції власної думки і власної душі» [12, s. 1].

Публіцист Л. Радзівський, оцінюючи значення акту російської влади від 17 березня 1917 р. назвав подію розірванням пут, які обмежували національні права, а також права окремих громадян, залежно від їх походження і віри. Він висловив сподівання, що після проголошення відозви голос польського суспільства в Литві і на Русі, що «було приречене на вмирання, буде чути у вільній сім'ї народів» [13, s. 1].

Позитивно охарактеризувала відозву до поляків російська демократична преса. Акт Тимчасового уряду вона порівнює з відозвою Верховного головнокомандуючого. Але, як зазначає «Русское слово», «уряд Миколи II зробив усе, щоб не здійснитися мріям поляків. Російська революція з новою нечуваною силою повинна зміцнити в польського народу віру у майбутню свободу» [13, s. 1].

Газета «Dziennik Kijowski» подала також реакцію німецької влади на маніфест російського уряду до поляків. Його передрук з'явився дещо пізніше, з тією метою, щоб проурядові газети могли дати свій коментар. Це вже був значний прогрес, оскільки відозва Верховного головнокомандуючого Миколи Миколайовича до поляків на початку війни взагалі не згадувалася у німецькій пресі. Скептицизм і критика цього документу полягали у тому, що російський уряд не збирається виконувати лицемірні обіцянки полякам. Закликаючи поляків до боротьби з німцями з метою збудувати міцний мур для слов'янства, «росіяни прагнуть знову взяти поранений край під свою владу і зробити його територією безжальної боротьби» [14, s. 2].

Однак, найбільшу дискусію в польському середовищі викликала резолюція Тимчасової Ради Стану у Варшаві, яку назвали відповіддю на акт Тимчасового уряду від 17 березня 1917 р. «Визнаючи незалежність польської держави російський Тимчасовий уряд визнав, що відновлення Польщі є неминучою історичною необхідністю» [15, с.].

Е. Пашковський, у розлогій передовій статті київської польської щоденної газети відзначав, що поляки дісталися вищого щастя – отримали задоволення воскресіння держави з боку центральних держав і вільної Росії. На його думку, «вмер забобон, що Польща тільки присягнувши на вірність до смерті тій чи іншій стороні може існувати. Ми самі можемо тепер розпоряджатися самі собою». Е. Пашковський вважав, що це головний тон резолюції Ради Стану, яка ствердила думку про повну незалежність Польщі, яка повинна мати свою армію, яку не збирається спрямовувати на Росію і хоче мати з нею добрі стосунки. У своїх засадничих положеннях резолюція стала незаперечним виразом волі всього польського народу [16].

Неоднозначне трактування викликало положення резолюції, в якому визнавалось, що Польща не розв'язує питання кордонів і не санкціонує жодних територіальних зречень, що вона прагне миру і злагоди на пограниччі, враховуючи волю місцевого населення.

8 квітня 1917 р. на засіданні ПКВ розглянуто резолюцію Ради Стану у зв'язку зі становищем польського суспільства на Русі. ПКВ прийшов до висновку, що цей документ не суперечить інтересам і становищу поляків в Україні. «Резолюція декларує засадничі бажання налагодження добросусідських відносин з Росією і що у питанні східних кордонів буде прислухатися до голосу зацікавлених народів. Ті негативні коментарі, що вийшли із російського і українсько середовища пов'язані із недостатнім врахуванням умов, в яких вона була написана» [17, s. 1].

Загалом польська преса в Росії позитивно оцінила резолюцію Ради Стану. Газета «Ехо польське» відзначила, що Рада Стану у важких умовах окупації відбудовує польську державність і проводить політику в інтересах більшості польського населення. «Дженнік Петроградський» назвав резолюцію повною протилежністю німецьким коментарям відозви Тимчасового уряду, який вишукував слабкі сторони, з метою виставлення їх у невігідному світлі. Всупереч загальній схвальній оцінці резолюції виступила московська «Газета польська», яка вважала, що долею Польщі будуть займатися центральні держави [17, s. 1].

Російські видання відзначали, що Німеччина і Австрія намагалися використати Раду Стану як інституцію у боротьбі з Росією і коаліцією і тому її рішення не виражають волю всього польського народу. Вказувалося на те, що нічого не говориться в резолюції про приєднання Шльонська, Познані і Галичини, а натомість розрахунок робиться на північно-західні і південно-західні землі. Газета «Києвлянин» вважала, що резолюція проникнута прохолодою і стриманістю і не може висловлювати волю всього польського народу (ДК, 1917, № 93, с. 2 – примітка автора). Серед російської преси позитивно, і з розумінням до резолюції поставилась газета «Реч», орган конституційно-демократичної партії (кадетів). Як коментар до резолюції зазначалось, що «вона по суті призначена, як відповідь Німеччині і Австрії і є політичною тактикою Ради Стану» [18].

На цьому у своїй статті наголосував Е. Пашковський. Він писав, що декларація Ради Стану мусить рахуватися з реальними внутрішніми чинниками і залізною необхідністю реальної політики в умовах окупації. Стосовно незадоволення цією резолюцією українців, які побачили в ній

небезпеку проголошення історичних прав Польщі на їх етнічні території, Пашковський пояснював, що Рада Стану не є Установчим сеймом, що вирішує справу спірних кордонів і визначає історичні права на території. Питання кордонів повинно вирішуватись з побажаннями народів, які їх заселяють. У підсумку він зазначив, що «декларацію Ради Стану треба оцінювати з живого подиху її духу, як вираз волі і серця польського народу, як заповідь доброї волі в сторону східного кордону рідної Польщі, а не як загрозу» [18, s. 1].

Львівський професор С. Грабський у своїй доповіді на дискусійному вечорі у Національному клубі у Києві значну увагу приділив поточному моменту і значенню проголошеної відозви Тимчасового уряду. Він відзначив, що акт від 17 березня 1917 р. оголосив незалежність усієї Польщі, а метою війни названо об'єднання усіх польських земель. Актом центральних держав від 5 листопада 1916 р. проголошена самостійність Королівства Польського. Доповідач відзначив, що «це сталося не без участі польського народу, який показав у цій війні свою самостійність. Однак, ми маємо тільки проголошення незалежності, яке не повинно приспати нашу волю, послабити нашу енергію. Ми повинні здобути право представляти Польщу на мирному післявоєнному міжнародному конгресі» [19, s. 2].

Разом з тим, Е. Пашковський відзначав, що без листопадових актів центральних країн від 5 листопада 1916 р. напевно чи міг би відбутися і акт Тимчасового уряду від 17 березня 1917 р. [20, s. 1]

Питання відповіді Ради Стану на декларацію Тимчасового уряду від 17 березня 1917 р. розглянуто на III-му з'їзді польських організацій у Києві. З цього приводу прийнято резолюцію, у якій зазначено, що «ПКВ на Русі стверджує, що резолюція Ради Стану не суперечить становищу польського суспільства на Русі, як з погляду визнання засади самовизначення кожного народу, так і в цілому до польської політики по відношенню до Росії» [21, с. 118]. Також визнано, що Тимчасова Рада Стану у Варшаві здійснює самовіддану працю у важких умовах збройної окупації, спрямовану на відбудову польської державності. Також виражено надію, що скоро всі думки і енергія складуться в єдину для польського народу політику заради найвищої спільної мети і всіх національних прагнень [21, с. 119].

Таким чином, російська буржуазно-демократична революція 1917 р. визнала право народів на власне політичне життя, в результаті чого стала можливою поява відозви Тимчасового уряду до поляків з оголошенням незалежності польської держави. Незважаючи на боротьбу національного, демократичного і соціалістичного напрямків у польському суспільному русі оцінка подій російської революції, її демократичних сил і відозви до поляків була позитивною. Польський виконавчий комітет на Русі, що об'єднував представників різних політичних напрямків у березні 1917 р. направив делегації своїх представників до керівників Тимчасового уряду у Петрограді та у Київську міську раду для вираження вітання з приводу демократичних змін у Росії.

Початково обережною щодо революційних подій була позиція національних сил, представлених партією народних демократів і швидкою та рішучою – представників демократичного і соціалістичного спрямувань. Одноставно і схвально сприйняло польське суспільство відозву Тимчасового уряду про визнання права польського народу на незалежність і його об'єднання в межах однієї держави з виходом до моря. Реакцією на акт 17 березня 1917 р. з боку польського суспільства Королівства Польського була резолюція Тимчасової Ради Стану, що викликала неоднозначну реакцію російських і українських політичних сил, що побачили в ній певні загрози. Однак, польське суспільство трактувало її загалом позитивно. Ареную, на якій кристалізувалася польська суспільно-політична думка, була преса, де подавалися перебіг подій, позиція і шляхи вирішення гострих питань життя, представлені лідерами політичних сил, громадськості і публіцистами.

Список використаних джерел

1. Najdus W. Polacy w rewolucji 1917 r. Warszawa, 1967: Państwowe wydawnictwo naukowe, 1967. 379 s. 2. Zieliński Henryk. Opinia publiczna w Polsce a rewolucje rosyjskie 1917 r. // Z badań nad wpływem i znaczenie rewolucji rosyjskich 1917 roku dla ziem polskich / Pod redakcją Henryka Zielińskiego. Wrocław, 1968. S. 7–30 3. Manusiewicz, Aleksandr. Polacy w Rewolucji Październikowej (luty – październik 1917 r.). Warszawa, KIW, 1967. 422 s. 4. Калакура О. Поляки в етнополітичних процесах на землях України у ХХ ст. Київ: Знання України, 2007. 508 с. 5. Тарасюк Д. Отношение поляков, проживающих в России к февральской революции 1917 г. URL: http://elar.urfu.ru/bitstream/10995/43679/1/978-5-7996-1955-8_2016_29.pdf. (дата звернення: 31.08.2017).
6. Потапенко М. Польські політичні сили Наддніпрянської України у добу Центральної ради // Література та культура Полісся. Серія: Історичні науки. С. 127–136. 7. Paszkowki E. Tajemnica wulkanu // Dziennik Kijowski. Kijów. 1917. Nr. 64. S. 1. 8. Odezwa Prezesa Rady Zjazdow // Dziennik Kijowski. Kijów. 1917. Nr. 65. S. 1. 9. Notatki polityczne // Dziennik Kijowski. Kijów. 1917. Nr. 77. S. 1. 10. Achmatowicz A. Akty rosyjskie z marca 1917, dotyczące Polski. URL: http://rcin.org.pl/Content/46179/WA303_58633_A453-SzDZ-R-22_Achmatowicz.pdf. (дата звернення: 31.08.2017).
11. Delegacja polska // Dziennik Kijowski. Kijów. 1917. Nr. 77. S. 2. 12. Stały. Nasze sprawy // Dziennik Kijowski. Kijów. 1917. Nr. 81. S. 1. 13. Radziewski L. Gdy spadły pęta // Dziennik Kijowski. Kijów. 1917.

Nr. 80. S. 1. 14. Głosy niemieckie o akcie w sprawie polskiej // Dziennik Kijowski. Kijów. 1917. Nr. 84. S. 2. 15. Об устройстве Польши // Трудовая Волянь. Житомир. 1917. 5 апреля. С. 3. 16. Paszkowski E. Rezolucja Rady Stanu // Dziennik Kijowski. Kijów. 1917. Nr. 91. S. 1. 17. Dokoła rezolucji // Dziennik Kijowski. Kijów. 1917. Nr. 93. S. 1. 18. Paszkowki E. Błędne komentarze // Dziennik Kijowski. Kijów. 1917. Nr. 94. S. 1. 19. Z Klubu Narodowego // Dziennik Kijowski. Kijów. 1917. Nr. 95. S. 2. 20. Paszkowki E. Zmiany w kraju // Dziennik Kijowski. Kijów. 1917. Nr. 119. S. 2. 21. III Zjazd polski na Rusi w Kijowie w dniach 18–24.06 1917 r. Winnica, Druk. Polska, 1917. 118 s.

References

1. Najdus W. Polacy w rewolucji 1917 r. Warszawa, 1967: Państwowe wydawnictwo naukowe, 1967. 379 s. 2. Zieliński Henryk. Opinia publiczna w Polsce a rewolucje rosyjskie 1917 r. Z badań nad wpływem i znaczenie rewolucji pożyjskich 1917 roku dla ziem polskich / Pod redakcją Henryka Zielińskiego. Wrocław, 1968. S. 7–30 3. Manusiewicz, Aleksandr. Polacy w Rewolucji Październikowej (luty – październik 1917 r.). Warszawa, KIW, 1967. 422 s. 4. Kalakura O. Polyaky v etnopolitychnykh protsesakh na zemlyakh Ukrayiny u XX st. [Poles in ethnopolitical processes on the lands of Ukraine in the twentieth century.]. Kyiv: Znannya Ukrayiny, 2007. 508 s. 5. Tarasjuk D. Otnoshenie poljakov, prozhivajushhikh v Rossii k fevral'skoj revoljucii 1917 g. [The attitude of the Poles who live in Russia to the February revolution of 1917]. URL: http://elar.ufrj.br/bitstream/10995/43679/1/978-5-7996-1955-8_2016_29.pdf. (Data zakhodu: 31.08.2017). 6. Potapenko M. Pol's'ki politychni syly Naddnipyrians'koyi Ukrayiny u dobu Tsentral'noyi rady [Polish political forces of the Dnieper Ukraine in the days of the Central Rada]. Literatura ta kul'tura Polissya. Seriya: Istorychni nauky. S. 127–136. 7. Paszkowki E. Tajemnica wulkanu. Dziennik Kijowski. Kijów. 1917. Nr. 64. S. 1. 8. Odezwa Prezesa Rady Zjazdow. Dziennik Kijowski. Kijów. 1917. Nr. 65. S. 1. 9. Notatki polityczne. Dziennik Kijowski. Kijów. 1917. Nr. 77. S. 1. 10. Achmatowicz A. Akty rosyjskie z marca 1917, dotyczące Polski. URL: http://rcin.org.pl/Content/46179/WA303_58633_A453-SzDZ-R-22_Achmatowicz.pdf. Data zakhodu: 31.08.2017. 11. Delegacja polska. Dziennik Kijowski. Kijów. 1917. Nr. 77. S. 2. 12. Stały. Nasze sprawy. Dziennik Kijowski. Kijów. 1917. Nr. 81. S. 1. 13. Radziewski L. Gdy spadły pięta. Dziennik Kijowski. Kijów. 1917. Nr. 80. S. 1. 14. Głosy niemieckie o akcie w sprawie polskiej. Dziennik Kijowski. Kijów. 1917. Nr. 84. S. 2. 15. Ob ustroystve Pol'shi [On the Structure of Poland]. Trudovaya Volyn'. Zhytomir. 1917. 5 aprelya. S. 3. 16. Paszkowski E. Rezolucja Rady Stanu. Dziennik Kijowski. Kijów. 1917. Nr. 91. S. 1. 17. Dokoła rezolucji. Dziennik Kijowski. Kijów. 1917. Nr. 93. S. 1. 18. Paszkowki E. Błędne komentarze. Dziennik Kijowski. Kijów. 1917. Nr. 94. S. 1. 19. Z Klubu Narodowego. Dziennik Kijowski. Kijów. 1917. Nr. 95. S. 2. 20. Paszkowki E. Zmiany w kraju. Dziennik Kijowski. Kijów. 1917. Nr. 119. S. 2. 21. III Zjazd polski na Rusi w Kijowie w dniach 18–24.06 1917 r. Winnica, Druk. Polska, 1917. 118 s.

Olga Bilobrovets

THE APPEAL OF THE PROVISIONAL GOVERNMENT TO THE POLES IN POLISH PUBLIC OPINION

The article investigates the public reaction of Polish society in Ukraine and abroad to the events of the Russian bourgeois-democratic revolution of 1917 and the appeal of the Provisional Government to the Poles to ensure the rights of the Polish people to the independence and unification of all lands with access to the sea. At the meetings, in the press, Polish political and public figures, publicists represented the main directions of public opinion: national, democratic and socialist. Despite the inter-party struggle, the Polish political forces supported the Russian democratic forces, the change of power and positively accepted the appeal to the Polish people. All of them hoped for the realization of the national aspirations of an independent and united state.

Key words: february revolution, the appeal to the Polish people, public opinion, Provisional Government, Ukraine.